

Norrköpings kommun

kommun@norrkoping.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Klingsborgsskolan 1 i Norrköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att senast den **17 augusti 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Norrköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Rektorn ska se till att eleverna har en skolmiljö som präglas av studiero. I det ingår

- att personalen har samsyn kring regler, rutiner och förhållningssätt för att skapa och bibehålla studiero,
- att personalen arbetar i enlighet med dessa rutiner, regler och förhållningssätt,
- att följa upp arbetet med att skapa och bibehålla studiero för att försäkra sig om att det gett effekt samt
- att lärare vid behov får stöd och kompetensutveckling så att de kan skapa och bibehålla studiero på lektionerna.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero inte lever upp till skollagens krav. Studieron varierar mellan olika klasser och ämnen vilket leder till att elever inte alltid kan koncentrera sig på sitt skolarbete under lektionstid. Vissa riktade insatser har vidtagits för att förbättra studieron på skolan, men dessa insatser har inte varit tillräckliga.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever på Klingsborgsskolan 1 inte alltid tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Utredningen visar att studieron brister i vissa klasser och ämnen, vilket leder till att eleverna inte alltid kan koncentrera sig under lektionerna. Utredningen visar att lärarna har gemensamma regler för hur de ska skapa studiero och trygghet men att dessa följs i olika utsträckning. Skolan har ordningsregler men konsekvenstrappan efterlevs inte alltid och är inte tydlig för eleverna. Vissa riktade insatser har genomförts under tidigare och innevarande läsår för att skapa studiero. Trots detta framgår av intervjuer att det inte är studiero i vissa klasser. Även skolans egen trygghetsenkät påvisar att det inte råder studiero för alla elever.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Av 5 kap. 6 § första stycket skollagen framgår att rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11, avsnitt 2.8, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 319 f.) framgår bland annat följande. En av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. En viktig grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog bland annat mellan elever, mellan elever och lärare eller annan personal om de gemensamma värden som ska gälla. Eleverna ska beredas möjlighet att delta i utformningen av lärandemiljön, till exempel genom att medverka i utarbetandet av ordningsregler. Att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande studiemiljö. Det förebyggande arbetet är centralt. Det finns dock situationer när de åtgärder som vidtagits i förebyggande syfte inte är tillräckliga och där disciplinära åtgärder behövs för att säkerställa en god studiemiljö.

Skolinspektionens utredning

Det varierar om elever har studiero på lektionerna. Av samtliga intervjuer framkommer att studieron varierar för eleverna beroende på ämne, klass och lärare. Elever uppger

att de har studiero i flera ämnen medan det inte råder studiero i vissa ämnen. Elever uppger att det förekommer att elever pratar högt, använder sina mobiltelefoner eller går in och ut ur klassrum. Vidare förekommer att elever gör annat än skolarbete på sina datorer under lektionstid. Av intervjuer med lärare framgår att vissa lärare upplever att studieron är en utmaning och att det ibland är problematiskt eftersom elever lämnar lektioner, vill gå ut från klassrummet, tar fram sina mobiltelefoner eller gör något annat på lektionerna. Några lärare uppger däremot att studieron är god och att så länge eleverna vet vad de ska göra på lektionerna och inte har några mobiltelefoner arbetar eleverna bra. Företrädare för elevhälsan beskriver att studieron generellt är god men att det förekommer att det inte är studiero på vissa lektioner. Vidare ges exempel på att det i en klass varit stökigt under höstterminen 2019 och att ett arbete med att skapa studiero pågår. Av lektionsobservationer framgår att studieron varierar vid vissa lektioner. Exempelvis kan elever prata högljutt både med varandra men även rakt ut under lärares genomgångar, elever går ut och in i klassrummet, sysselsätter sig med mobiltelefoner och går runt i klassrummet och pratar med andra elever. Elevhälsan och rektorn uppger att det finns olika orsaker till varför det inte råder studiero i vissa ämnen och klasser och att det bland annat beror på bristande struktur. Lärare uppger även att vissa klasser är stora och att det ibland skulle behövas mer personal.

Lärare har ett gemensamt förebyggande arbete för att skapa studiero men detta följs i olika utsträckning. Av intervjuer med lärare, rektorn och elevhälsan framgår att det finns gemensamma arbetssätt för lärarna som bland annat innebär att lärarna ska följa en överenskommen lektionsstruktur och att elevernas mobiltelefoner ska samlas in vid varje lektion. Av intervjuer med elever och lärare framgår att det varierar huruvida mobiltelefoner samlas in av lärarna eller inte. Av lärarintervjuer framgår att de gemensamma reglerna har diskuterats i arbetslagen men att det dock kan variera i vilken utsträckning de följs. Vidare framgår att det förs diskussioner mellan personalen om hur studiero skapas. Av tillsynen framkommer vidare att skolan har ordningsregler men såväl elever som lärare uppger att det varierar huruvida dessa följs och om det blir konsekvenser när reglerna inte följs. Både elever och lärare uppger att det är otydligt vilka konsekvenser det blir om ordningsreglerna inte efterlevs och om någon elev exempelvis stör studieron. Både elevintervjuer och lektionsobservationer visar att lärarna säger till de elever som stör studieron, men att inte alla elever hörsammar lärarens tillsägelser. Elever uppger att om läraren får säga till en elev flera gånger kan eleven i vissa fall bli utvisad men att det varierar mellan lärare. Elever uppger att studieron har blivit bättre än tidigare men att den behöver bli ännu bättre och att lärarna borde bli hårdare med konsekvenser om någon inte följer ordningsreglerna. Av skolans senast genomförda elevenkät (höstterminen 2019) framgår att 44 procent av de elever som besvarat enkäten upplever att de inte har studiero på lektionerna. Skolledningen och elevhälsa har sett behov av att följa upp studieron i framförallt en specifik klass. Mot den bakgrunden pågår sedan höstterminen 2019 insatser för att möta identifierade behov. Bland annat ges personal kompetensutveckling och handledning av centrala elevhälsan. Vidare pågår ett aktivt arbete med tydligare pedagogiska planeringar, lektionsstruktur och elevers motivation. Av samtliga intervjuer framgår att arbetet gett visst resultat.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Klingsborgsskolan 1 inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Norrköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Stina Nilsson

X Anna Åhman Lundberg

Signerat av: Stina Nilsson

Allmänt om tillsynen: Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på
www.skolinspektionen.se

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

Bilaga:

Bilaga 1: Fakta om Klingsborgsskolan 1

Fakta om Klingsborgsskolan 1

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Norrköpings kommun under våren 2020. Klingsborgsskolan 1 besöktes av Skolinspektionen den 15 - 16 januari 2020.

Huvudman för Klingsborgsskolan 1 är Norrköpings kommun. I skolenheten går 213 elever, varav 105 elever går i årskurs 7 och 108 elever i årskurs 8. Skolenheten leds av en rektor. Klingsborgsskolan består av två skolenheter.

Måluppfyllelse

Nationell statistik avseende Klingsborgsskolan 1, årskurs 7-8, saknas.